

SUBSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Extranjer. 9'00 id. id.
Pagant per any, una pesseta de rebueta

EL POBLE: CATALA

DIRECTOR-GERENT
PERE COLOMINAS
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.
IMPREMTA
CARRER FORTUNY, NÚM. 2, TERS
TELÈFONS
Redacció, 123 - impremta, 2,208

ANY VII NÚM. 2.040

BARCELONA, DIMECRES, 5 OCTUBRE DE 1910

UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

ALIMENT COMPOST

Patent 42,264
ALIMENT NATURAL el més RECONSTITUENT, PUR, ECONÒMIC
COMPLET d'aquest sigle. — Farmacies, Drogueries Ultramarinas. — Fàbrica,
Girona, c. Clavé. Dtor. M. Furest. — Agent: J. Santiveri, Call, 22, Barcelona.

INSTAL·LACIONS COMPLETES PERA AIXECAR AIGUA

MOTORS
A GAS, BENZINA, GAS
POBRE, etc. Preus econòmics y resultats garantits. Nombruses referències

DAVID FERRER Y O.A.
(Societat en comandita)
Corts, 586 -- BARCELONA

CLÍNICA C. CROUS

Herpes, Tuberculosis pulmonar, Vias urinàries. Curació segura y ràpida. CARMEN NÚM. 56, PRINCIPAL. — Vease anuncio cuarta página.

A ALEMANYA El malestar del poble

Torna a imperar la normalitat en els carrers de Berlín. Els greus desordres de la setmana passada han acabat del tot. Però l'establiment de l'orde no ha fet pas desaparèixer la sorda enveja que d'un quant temps ensaïsta existeix en el poble alemany. L'agitació latent que esclatà dies enrera, ab inesperada violència, en el barri de Moabit, pot novament exterioritzar-se ab motiu de qualsevol incident polític o sindical. És aquesta l'impressió que tenen els mateixos alemanys, tant els avançats com els conservadors.

D'aquesta situació no són principalment culpables els polítics de Prússia, els quals persisteixen en mantenir la nació en un règim anacrònic, que contrasta ab el de quasi totes les nacions d'Europa y fins ab el dels Estats confederats del Sud. El fonament legal del règim prussià està en el sistema electoral de les tres classes, que posa el govern de la Prússia en mans de les classes altes y sobre tot dels junkers, dels grans propietaris de terres, senyors feudals en ple sigle XX. Tota l'organització de l'Estat prussià respon al mateix criteri antidemocràtic. És debades que els socialistes y els radicals dominin clarament l'establiment del sufragi universal. Els nobles, els junkers, els militars y els funcionaris, no volen amollar el poder, que ab una llei de ferro defensen.

Y es aquesta oligarquia prussià la que dona una orientació agressiva y militarista a l'imperi germànic. El dia en què el sufragi universal s'establís a Prússia, hauria finalit la dominació dels partits conservadors. La majoria del Landtag o Dieta de Prússia seria dels partits d'esquerra, com ho és la majoria dels diputats prussians en el Reichstag o Cambra popular de l'imperi, les eleccions de la qual se fan per sufragi universal directe. El Landtag prussià és la fortalesa del conservatisme y del militarisme d'Alemanya. Per això els governants de Guillem II se resisteixen intransigentment a tota reforma democràtica del sufragi.

Mentrestant, les càrregues públiques se fan més feixugues, a conseqüència de l'enorme increment dels armaments imperials. El cost de la vida puja y fa difícil la vida de la classe obrera alemanya. El divorci entre'l poble y els governants s'a centua, y s'agrava l'hostilitat dels obrers y dels menestrals contra l'alta burgesia y contra les classes directores.

Una tal situació se fa cada dia més perillosa. Les masses populars senten el desig creixent de sortir del seu estat de captivitat diminutiva. Pels medis legals utilitzats fins ara res han conseguit. No se'ls ha ofert per part dels governants ni tan sols una transacció. ¿No es de temer, doncs, que'l malestar popular se manifesti en esclats de violència?

La recent revolta de Moabit és simptomàtica. Un simple episodi de vaga ha sigut prou pera produir lo que la policia prussià ha qualificat de «petita revolució». És evident que existeix a l'Alemanya un especial estat d'ànim, manifestat en les celebracions parcials celebrades en lo que va d'any. Si els polítics prussians no cedeixen, pot haver-hi un gros conflicte el dia menys pensat. No fa pas gaires dies que'l Congrés Socialista de Magdeburg prengué energics acords encaminats a aconseguir l'establiment del sufragi universal en les eleccions del Landtag de Prússia. Res d'extrany tindria que's declarés aviat en tot l'imperi germànic una formidable vaga general, dirigida per la Social-Democràcia, parit que té 3 milions de vots y 600.000 afiliats.

SPORTULA

La supressió dels bordells

El bordell... Un altre casticisme que desapareix. La tinda de carnes, que digué Cervantes a «La Tia Fingida». Abandonem, una vegada encara, al gust de sentirnos ministerials. Perquè la disposició d'en Merino és una orde de llibertat. El bordell era una mena de jurisdicció exempta, una manera de conent de llibertinatge, anti-convent si voleu. Qualsevol cosa de les esclavituds del serrall s'hi trasmetia. Un temps, de memòria odiosa, cadenes y barres de ferro asseguraven l'esclavatge d'aquelles recluses, contra tot dret positiu. Allò era una com a forma nova de clericalisme! Y com el fonament d'aquella servitut indefinida eren els deutes de les pupiles envers les «proteccions», en realitat la presó per deutes subsistia al bell mig de les nostres ciutats. Desitja, aquí y allà, el suïcidi d'una rolosa—pobre tros de chair a bourgeois—qui se tirava pel balcó ja que no podia sortir per la porta—descoberta una punta del vel qui cobria'ls horrors dels gabinets negres, la violència de les nits d'orgia professional y dolorosa, en aquell ofici de l'amor per força, de l'acte d'amor ab el primer arribat, com una flor de feminitat oferta, en expiació, al llot de les humanitats corruptes. «Amor forós»... ¿Voleu unió més monstruosament absurda d'un substantiu y un adjectiu?

Y la gent, a cada un d'aquells «petits fets» de gazetilla ciutadana, la gent, per primera vegada compassiva ab la víctima prostituida per la mateixa aborrible societat qui l'excomunicava y envilia, la gent s'aturava un instant entorn del cadavre callat encara qui badava'ls ulls vidrosos entre'ls cercles violacis de les nits insomnes, de les malalties vergonyoses, de les pomades y tintures, de l'agonia tot just acabada... Així fineixen totes—solia dir ab èmfasi, per tot consol, el burgès inconcient de la seva part de culpa en aquell enviliment y en aquella mort.

Y altres se preguntaven: ¿Suïcidi o assassinat? ¿Quí sab?—Y el misteri de les cases tancades, emansions fermes, fortalles d'un plet que era en realitat horrible tasca, aquell misteri seguit, provocador, com un desmentir de tota llibertat y de tot civisme...

Disposicions ministerials de fa poc, negaren a les «amas» el dret de retenir les mosses com a garantia de llurs crèdits contra elles. Però, de fet, l'exploació continua. Exploació de veritable remaneria humana, patronatge més vil que tots els patronatges obrers, abús exercit sobre pobres vides qui reunien la triple fecció d'esser dones, d'esser incultes y d'esser apenes adolescents.

Vet aquí, doncs, una prohibició que és una lliberació. El «medianerisme» amorós, aquell ofici indispensable en totes las repúblicas, segons Cervantes, era ja la més baixa de les petites tiranies, de les tiranies particulars, especie de feudalitats erigides entre nosaltres. L'aspiració socialista qui aspira a la supressió de tots els intermediaris, avensà avui una passa en un rum en què'l comerciant, entre l'industrial y el consumidor, s'era trans-

format en una mena d'odiós Barnum, propietari y exhibidor de fenòmens dins barraques...

Un article de les noves disposicions profèix també a la dona pública la conservació, en poder seu, dels fills o filles majors de cinc anys. Com a medi de sostreurels a l'infamia actual de la professió, aquesta és també una mida de llibertat. Ja sabem fins a quin punt soc partidari de l'intervencionisme en favor dels fills contra les incapacitats paternals d'educació.

FOSFOR

L'assaig general de «La Verge folia»

Proemí, llegit per en J. PONS Y PAGES

SENYORS:
Fota ridícula pedanteria venir a fer ara un estudi de «La Verge folia», davant d'aquest públic escollit d'iniciats y de professionals. La cortina està a punt d'alcèxarse y no es hora de veniros a parlar de les belleses contingudes en la gran tragedia amorosa de l'Enric Bataille, quan podreu apreciarles molt millor directament que a través les fredes paraules d'un comentari. Això no es, doncs, un estudi: es senzillament un modest poemí, que els requeriments de la bona amistat que m'úneix ab la direcció artística d'aquest reatre y la meua profunda admiració pel poeta francès autor de l'obra, m'han obligat a posar davant d'aquesta, com se posa un heralt anunciador de les seves magnificències, davant les cabalgades de reis y de prínceps.

Ara mateix, instintivament gaire bé, me ha sortit el qualificatiu de tragedia amorosa, aplicada a «La Verge folia». Y bé; encara que'm manqui atrievment pera afirmar que sigui en realitat una tragedia, tal com prenem avui aquesta paraula, en les nostres classificacions literàries, no dubto en creure que l'orientació marcada en aquesta obra, és el veritable camí per arribar a la definitiva creació de la tragedia moderna.

Actualment no podem aspirar a que sorgeixi una forma de la representació escènica, equivalent a lo que fou la tragedia en la civilització de la Grècia antiga. Han passat aquells temps en que la comunitat d'ideal religiós y polític donava una tal unitat, una tan completa homogeneïtat a la conciencia colectiva del món hel·lènic, que era possible abrandar el cor de tot un poble del mateix sentiment, fent-lo estremir de terror, d'ira o d'entusiasme, ab l'espectacle de l'acció dramàtica imaginada pel poeta.

Els homes d'aquest temps no podem pensar en provocar aquesta gran flama passional que arborava en un suprem impuls l'autor, els actors y els espectadors de les tragedies gregues. Potser futures generacions aconseguiran elaborar l'ideal d'acció que'ns manca pera donar unitat a la conciencia humana, en la nostra civilització occidental. Fins y tot, en moments d'inquietud emocional, sembla que ja se'n vegin els preludis d'aquesta nova idealitat que té de relligir novament els homes, en una gran aspiració colectiva. Però, mentrestant, mentre això no devingui concreta realitat, de vaga és a anar, tot just presentida, que es ara, té de renunciarse, per completament impossible, a crear una forma dramàtica que sigui expressió de conjunt dels sentiments y dels ideals dels homes, com ho fou la tragedia en la seva florida clàssica.

Es un altre'l camí, davant la fragmentació actual de la conciencia humana. Més ben dit; no més n'hi ha un de camí: arribar a la soca viva de l'humanitat; treure tota la brossa de lo accidental, de lo pintoresc, de les modernes convencions que'ns priven de veure l'element primari del caràcter, lo que hi ha d'etern en l'ànima humana y és aquesta suprema aspiració a la felicitat en el complet desentrellament de tot lo que constitueix la personalitat nostra. Deixem que les passions humanes brollin ab tota la seva primitiva violència; mostreu sense vel de cap mena el jòc d'aquesta gran força que mou tot el món y que no per pendre formes distintes de brutalitat, de submissió, de sacrifici, deixa de tenir una sola y veritable naturalesa d'egoisme, y la tragedia farà irrupció en l'escenari, tan viva, tan intensa, tan comprensora com en les lluites dels heròes clàssics que la adversitat del destí perseguia y aterra.

Y la topada d'aquestes passions donarà, igualment aquella sensació de misteriosa fatalitat, que plana damunt de la tragedia antiga. Per què l'amor? Per què l'odi? Per què totes aquestes grans passions que sotraguen l'ànima humana? Enguñes misteris. Les portem en nosaltres, brollen de nosaltres y són tan independents de la nostra voluntat, com el camí que segueixen els astres en l'espai infinit. Són una força que té la deua en les nostres mateixes entranyes; més així que la deua s'avia, així que devé riuada impenetrable, se'n endú fatalment a les més trágiques aventures. No més hi ha una manera de sotreure'ns: la mort.

Es el cas de la protagonista de «La Verge folia». Un gran amor la posseïx. Com? Per què? Expliquen el misteri de la vida. Y tot lo que no sigui el seu amor es cosa vana. Convencions socials, idees de casta, devers consuetudinàries, afecions familiars, tot es ofert en sacrifici a la gran passió que li abranda l'ànima. Y quan, al final de la trágica lluita, se li fa del tot impossible la plena victòria del seu amor damunt totes les altres passions, tots els altres amors y tots els odis, que l'envolten y s'hi oposen, veu no més y troba no més en la mort la lliberació que desitja.

Moralitat? Immoralitat? Les passions humanes tenen en si una grandiositat y bellesa independents de tota idea de moralitat. Apliquem la regla de moral que

volgues, l'espectacle no resta bell y gran igualment y ens comou de la mateixa manera. Miren si es distint el nostre concepte actual de la moralitat de lo que era en temps d'Esquil y de Sòfocles. Y no per xò ha disminuït la bella grandiositat de les seves tragedies.

Potser l'únic retrat que pot ferse a l'Enric Bataille, es precisament el d'haverse deixat portorbar per una preocupació moralista. Així ha cregut convenient apoiar l'acció passional de un contrasfor teòric completament innecessari. Què hi tenen que veure les nostres idees y les nostres convencions socials ab la sublim entelada de la passió amorosa que halena en «La Verge folia»? La seva bellesa y la seva justificació està en el fet de la seva existència. Per això es completament inútil el comentari justificatiu, que, molt discretament així sí, l'autor hi posa. Aquest comentari resulta en l'obra un element de feblesa: com ho es que l'autor hagi volgut deduir directament la seva exemplaritat. Per fortes y belles que siguin les paraules ont aquesta exemplaritat se'exposa, aminoren un instant la gran trágica, donant-li un aire didàctic d'obra de tesi, que trenca la deua abundosa de la seva poesia.

No's creguin per això que l'Enric Bataille s'entregués a llargues disquisicions teòriques, ont els personatges fassin assal de dialèctica. Es massa poeta pera caure en aquest abús. Tant sols ens alguns incidents y en certes frases surt a la superfície l'íntima armadura ideològica, damunt de la qual ha desplegat la pompa de la tragedia sentimental. Però, malgrat aquesta discreció, quant més bella y més gran y més intensa no hauria sigut «La Verge folia» si el poeta no hagués sentit com una mena d'esporguiment de la seva obra y no hagués tractat de justificarla y d'explicarla, deixant que l'exemplaritat y la justificació brollessin naturalment, indirectament de l'acció dramàtica?

Es per aquesta petita feblesa que no m'he atrevit a qualificar de tragedia «La Verge folia», ab tot y la seva grandiositat, la seva força y l'ambient de poesia que l'envolcalla d'un cap a l'altre. Però, si no es encara la perfecta tragedia moderna, marca clarament l'íntic camí pera arribar a crearla. Això sol, independentment de totes les seves admirables qualitats, faria la grandesa d'aquesta magnífica obra, vibrant de passió, rublet de vida.

Y ara sols tinc de recordar l'èxit excepcional de «La Verge folia», calificada de obra mostra per la gran majoria de la crítica parisenca. Fins els crítics més exigents reconegueren y aclamaren la noblesa, la força, la sinceritat y l'alta poesia que l'Enric Bataille ha sabut posar en la seva obra. Rebenla, doncs, respectuosament, ab els honors deguts a la seva grandesa, ara que la ploma d'un literat amic l'ofereix a la nostra admiració, posada en la nostra llengua.

De Madrid estant

anecdota

¿Coneixen vostès l'última anecdota que conta la batallera cortisana?

—¿Sí?

—No?

Tant se val. Vull explicar-la. Venien de camí uns aristòcrates; venien en automòbil, aixecant pols y matant gossos. Tot això resulta molt fi y aristocràtic. Una gran senyora va tenir la culpa de que fessin tard al lloc ont havien d'esmorzar, y com que l'estómac es exigent, quan hi ha joventut y alegria, arriba un instant en què'ls viatgers tingueren molta gana.

Sense pensar-hi gaire el gran senyor que dirigia l'expedició deturà l'automòbil a la porta de la barraca d'un pò caminer.

Va sortir una pobre dona y tres o quatre criatures enlluernades davant d'aquell bé de Déu que entrava per les portes de sa casa.

Els vells contes de fades de tant en tant tenen color de realitat. Passen a la vida corrent coses dignes de la llegenda. Ara, com en els temps de la pío, també els grans personatges arriben a les portes de les barraques demanant un tros de pa.

—¿Què teniu pera esmorzar?—preguntà el gran senyor.

—Res digne de vos,—contestà la pobreta tremolosa, esportuguda...

—¿Res?—digué el gran senyor extranyat. Bé tindreu quelcom pera menjar vos y els vostres fills?

—Tinc uns frescos, dues ampolles de vi, un pa moreno de sis lliures y formatge de la terra. Menja de pobres. ¿Oh gran senyor! Quan hi ha veritable gana, el ventrell no es pas exigent.

—Vinguen els ossos, tots els que tinguen... Esmorzarem ara mateix aquí fóra.

Y el gran senyor, fent sorolloses rialles, diu als que l'acompanyaven:

—Vaig a convidarvos a un esmorzar camperol. No sempre han d'esser barrancs de gala.

Per raons d'etiqueta, la gent del següent va fer veure que s'engressaven ab aquell acudit.

La pobre dona, mentrestant, cuinava plena de tremolot les mans a l'agafar la paella com en aquell moment. El desitj de no quedar malament, l'esperansa de la recompensa... Els ossos s'acostaven a la cuina y miraven esparverats aquell atac al rebost paíral, veient una perspectiva de trágics gens afalagadors. Les criatures mai saben fer càrreg de les coses.

—¿Deixeu-me, fills meus, que potser de aquesta feta no patireu mai més gana!—deia la mare.

Però la mainada no's deixava convençer. Per un minyó de pocs anys, un plat de mongetes a temps, sempre val més que un pervenir dubtós.

Quan l'esmorzar estigué llest, la bona dona va servir-lo a la porta de la barraca, sobre unes estovalles molt velles però molt bones, que li van valer un elogi del gran senyor.

Els fills del pò caminer que contentaven ab enveja y ab certa recança aquell quadre de vegeu ab desconsol que no quedava ni una engruna.

Després de l'esmorzar, els viatgers fumaren un cigarro y el gran senyor disposà que preparessin els automòbils pera respondre'l camí.

La pobre dona, comprenent que arribava l'hora de la recompensa, va acostarse al gran senyor, preguntant-li si l'esmorzar havia sigut del seu gust.

—¿Havia docena y media de huevos?—No es eso?

—¿Cuánto valdrán por aquí?—A tres reales docena, ¿lo sumo?

—¿Y el pan?—Otros tres reales, señor...

—¿Y el queso?—Calculamos una peseta.

—¿Y de vino?—Un par de reales más; por aquí va muy barato...

—Tres y dos cinco y tres ocho y cuatro doce y cuatro diez y seis. ¿No es eso?—Sí, señor...

—Bueno, pues dale un duro á esa buena mujer y dile que tendrá muy presente el favor que hoy nos hizo...

La pobre dona va agafar el duró desilusionada; y mirant la polseguera que aixecaven al perdre de vista els automòbils, va murmurar una oració republicana.

Madrid, 2 octubre.

ECÓS

CARNET D'AVUI.—A dos quarts de deu del vespre: Sessió de l'A. y L. de Ciències Mèdiques.—Estrena al Llamea de «La Verge folia».

EN Bagaria se'n va... Ahir ens ho deia esquistant la boca de banda a banda de la cara. Se'n va a l'Amèrica del Sud y després a l'Amèrica del Nord. Té ruta fixada pera tres o quatre anys, si no s'hi queda.

Abans se despedirà d'aquest poble que resulta excessivament espiritual pera'ls artistes que s'han de guanyar la vida ab el seu art. En Segura ja li té 80 caríatures de gent coneguda. L'Exposició se obrirà al Fayans Català cap al mes de febrer vinent.

Encara tornarem a veure una vegada les figures sotils que posaven una perversa espurna de gracia sobre la carn grollera del nostre món que's veu. Les serpentes li negociaran l'èxit deixantse desfigurar de franc, algun que altre senyor vanagloriós pagarà.

Y després cap a Buenos Aires aont ja hi té una Exposició compromesa. A Santiago de Xile farà una Exposició pera la colonia catalana y una altra pera la gent del país. A Montevideo també l'esperen. Mentrestant els que pateixen la malaltia de l'optimisme, divagaran sobre la conveniencia de que l'art català s'escampi pel món.

ESpanya concorrerà a l'Exposició de Roma aont se vol evocar a l'any vinent tota la civilització llatina fins a la irrupció dels homes del Nord. Se reproduiran estucs, lapides, monuments, cases, vasos y tota mena d'eines. El món mediterrani presentarà'ls seus títols a la vella hegemonia espiritual de la terra.

Catalunya hi representarà un paper honorífic en aquesta parada de construccions y d'estatues antigues. El Comitè organitzador ha proposat que'l territori hispànic se consideri, com en temps de la República, dividit en Citerior y Ulterior y que s'encareguin de promoure la replega y sistematització de relíquies l'Institut d'Estudis Catalans per tota l'Espanya Citerior y el nou Institut d'Estudis Històrics de Madrid per tota l'Espanya Ulterior.

Seria pera nosaltres una vergonya que no'ns fessin dignes de la missió científica que se'ns confia.

Llotja cotisen la guerra contra'l Marroc. El ministre diu que la recaudació de setembre ha donat 14 milions més que a l'any passat. L'Interior no passa de 84'20 per 100.

A Llotja, les fantasies tenen preu. Abans de que una cosa sigui real, allí ja l'han imaginada, y pel sol fet d'imaginaria, la compren y la venen, l'empenyen, la descompen y la liquiden. Moltes vegades quan la cosa succeeix, ja no té preu, perquè tota la seva força s'ha esbravat en el temps que s'han passat imaginant-la.

Doncs aquell mercat d'hipòtesis ja fa dies que treballa sobre la nova guerra d'Àfrica. Ara'l conflicte serà per la banda de Ceuta y fins se puntualisa que pel 20 d'octubre ja serem a Tetuán. La operació s'empendrà ab les Corts oberes el Govern posarà damunt del banc blau l'honor de la patria y les minories resoldran que torni a obrirse el sepulcre del Cid.

Se'n diuen tantes de coses a Llotja! Allí totes les coses imaginaries tenen preu, però han de tenir arrels en la realitat. Y ja fa massa temps que's cotisa aquesta mala nova perquè no'ns comensí a preocupar.

Breus comentaris a la darrera sessió municipal

ELS LLIBERS DE LA LLIGA DONEN LES ESPATILLES ALS RATOLINS LERROUXISTES.—DE COM D'ENTRE BATIDORS S'INFLUEIX EN LES DELIBERACIONS CONSISTORIALS

Ja ha passat la sessió municipal dedicada a discutir y a aprovar el projecte de regams y recolida d'escombraries. Com un sol home'ls regidors den Lerroux l'han votat, havent estat miraculosament admeses algunes esmenes dels nostres amics que millorren en lo possible el desdixat projecte.

Però heusaquí que en una sessió de tanta importancia y trascendencia pera ls interessos comuns hi ha qui abandona el camp a l'enemic. Aquells homes de la Lliga Regionalista, que vanitosament s'atribueixen a si mateixos el portar la representació de la gent d'orde y el sentit de la bona y honrada administració, quan es hora de fer un esforç y de pagar el cor a l'altura del carterul pera obtenir un disbarat que va a cometre's y que pot costar molt car a la ciutat, abandonen el camp y no compareixen al Consistori.

A primera hora hi havia presents a la sessió els senyors Pardo, Lacambra y Sarra. Aquests tres eren els únics de la Lliga que acudien a fer acte de presència. Els pobres homes van donarse a engrany y al veure que allí, davant d'ells, no hi veien al capítol Albó — que s'havia convertit en patró Aranya — ni al llocinent Valles y Pujals, abandonaren el saló y a última hora, al discutir la duració del contracte y la participació de l'ajuntament en els beneficis de l'empresa, no hi havia presents en el Consistori ni un sol regidor regionalista.

El senyor Nualart? Ah, no! Aquest regidor que d'un bon principi ha combatut el projecte, no es regionalista. Ni solament es soci de la Lliga. És un dels aquells candidats que, a manca de propis, anaren mendicant els regionalistes. El senyor Nualart, que ara ens resulta el millor de la minoria, fou indicat pel Casino Mercantil. És un adaptador, com deia en certa ocasió el lerrouxista Soriano.

Pot estar tranquila Barcelona ab l'acció dels regionalistes. Si s'hagués tractat d'anar o no anar a la catedral ab el fagi de regidor, el serafic Albó, ens hauria fet sofrir un discurs de dues hores ab les corresponents rectificacions y després el senyor Valles y Pujals hauria agitat casis de premsar regidors d'eladada. Ara's tracta de milions d'hipotecar el pervindre de la ciutat, de concedir monopolis... y ni el senyor Albó y ni el senyor Valles (ni tampoc aquell meticellós de Carreras Candi) diuen una paraula.

El senyor Valles era partidari entusiasta y fins frenètic del projecte quan aquell era dolent y inacceptable. La duració de 40 anys era una cosa pera ell inmillorable. Ara que era qüestió de millorar-lo, de posar-hi en ell tot el seny, no se acostava per Ca la Ciutat, abandonant a sos companys de ponència als embats de la discussió — ell, l'adorador irremissible de V. amables llegidors, quecom hi ha folio, de posar-hi en ell tot el seny, no se un comentari.

Desde les cinc de la tarda a les tene del matí, el senyor Serra — futur concessionari del servei — junt ab son advocat l'exregidor regionalista senyor Rogent, se estigueren en una de les dependències de Foment, seguint el curs de la discussió. Les esmenes importants hi eren consultades y va donarse'l cas que la del nostre amic Lluhi, referent a rebaihar la duració del contracte a 20 anys, fou admesa per la ponència y no ho fou pel senyor Serra, que actuava entre b i d'rs. Y això fou prou pera que la majoria rebutges l'esmena.

Fins aquí arriba l'inconsciència dels esclaus den Lerroux? Ja no es solament aquest el qui mana? És que també l'Emperador té la seva autoritat delegada? La conducta del senyor Serra, res té d'extranya, si's té en compte que estava assessorat per l'exregidor senyor Rogent. Aquest senyor regionalista ne sab un niu d'anar per Ca la Ciutat.

També comentà molt l'ausència del senyor Roig y Bergadà. Se veu que aquest senyor es un arcade purament decoratiu.

Bé, molt bé pel nostre batlle!

Teatres y Concerts

A L'ORFEO BARCELONÉS

Dimenge a la tarda donà aquest orfeó el concert que havien anunciat per la Mercè y que per causes agenes al Barcelonés, no pogué donarse aquell dia. El programa, selecte com de costum, «El cant de la senyera», den Gubern; «Clamavi ad te domine», de Bach; «Cançó de comarca» de Franck; «L'hivern», de Lully; «El cant de la senyera», de Gubern; «Nocturn al bosc», Schubert; y «Allèluia», de Zeiring. Aquesta era la primera part, cantada ab gust exquisit.

La segona part, a càrreg del mestre Gubern, que poc a l'orga la seva «Sonata catalana», essent aplaudidíssim, en especial després de l'adagge expressiu y allegro final.

La tercera part se componia del «Gloria in excelsis», de Liszt, y «Benvinguts y a reveure», de Gubern. El «Gloria» es hermós, una página d'una bellesa inexplicable, en especial el «Quillets» pel primer chor y el «Cum sancto spiritu» fugat (conjunt). L'Orfeó Barcelonés el digué magistralment, escoltant nodris aplaudiments. «Benvinguts y a reveure», den Gubern, es un cant inspirat y digne de la ploma del director de l'Orfeó Barcelonés.

En resum, el concert fou un èxit, que pot anotar-se fàcilment en els seus èxits aquesta entitat artística.

AL TEATRE GRANVIA

Tarda, «Favoritas»; èxit pera la Galán, en Mulleras y en Molina, que la digueren força bé, en especial en Mulleras, que tingué que repetir l'aria «Spinto gentile en mig d'un esclat d'entusiasme».

El cartell del vespre, portà també al Granvia una bona concurrencia. «Aida», era l'obra. En Famadas, la Darnis, la Amatti y en Molina, encarregats de la mateixa, molt bé, especialment la Darnis, que digué el seu paper admirable. En Famadas, debutant, acertadíssim, bon timbre de veu, quantitat y bona presentació; auguren un bell pervindre en aquest cant, si continua en el camí emers. L'Amatti y en Molina, acerta's, arrodonint el conjunt.

A. P. S.

CRONICA DE BARCELONA

A L'UNIO

MERCANTIL

LES SOCIETATS ECONOMICQUES PREPARAN
UNA ENERGIÇA PROTESTA CONTRA
ELS INSENSATS PROJECTES
DEL SENYOR COBIAN

Possibles d'acord les societats econòmiques de Barcelona, abans de fer la seva reunió general aquesta campanya que organitzen contra els projectes financers del ministre d'Hisenda, han volgut que cada una per si cridés als seus elements per preparar-la.

El Círcol de l'Unió Mercantil inicià aquesta tasca, cridant en el seu estatge als seus socis i a tots els contribuents per exposar els projectes del senyor Cobián i recabar contra ells llurs esforços.

Va començar la reunió a quatre de sis de la tarda. El públic era força nombros encara que no tant com era d'esperar donada l'importància de la qüestió, que a tants interessos afecta. Se veu que la gent de negocis encara no se n'ha enterat ben bé de les enormitats que envolten els projectes del senyor Cobián.

A fe que s'hauria bastat sentir la detallada explicació que per a començar l'acte i per a conèixer de tots els presents no feu el president del Círcol senyor Guàrdia.

«22 milions d'aument al relatió al de l'engany que era de 1.048 milions, porta el pressupost del senyor Cobián — va dir el senyor Guàrdia — Y ab aquestes 22 milions no s'adda res, ni a res reproductiu se destinem, sinó que són per a augment de personal. Solament el personal d'Hisenda ne percebia 2 milions».

Y a explicació el senyor Guàrdia va fer un detall dels projectes dels senyors Cobián i de les seves conseqüències.

Als Ajuntaments els hi torna a treure les còdules, encara que'ls permet enlairar el recàrreg sobre les mateixes fins al 50 per 100, cosa que a Barcelona ja passa, cobrant empré un 10 per 100 per l'Administració.

L'arribada 10 del projecte de pressupost autorita també al ministre per recarregar fins a un 15 per 100 la renda dels tabacs, d'un cop o successivament, d'aquí recarregar n'espera treure'l minime 20 milions.

L'impost d'utilitat el recarrega i l'exten el senyor Cobián abusivament. Fins ara no hi estaven subjectes més que les societats anònimes i les comandaries per accions i encara les anònimes havien conegut que se les rebaxés l'impost del 12 al 6 per 100. Ara l'impost serà igual per a totes i del 12 per 100, i no sols pagaran les anònimes i les comandaries per accions sinó totes les societats. Així les societats i les comandaries simples com les d'elles.

Y si això no fos poc enorme, prou afus, obliga als comerciants socials a fer un balanç anual a dit efecte i a presentar els seus llibres a l'investigació d'Hisenda, contravenint així el precepte legal del secret dels llibres del comerciant. Empré així, com ja s'ha notat abans en la reunió del Círcol, serà materialment impossible que ho puguin complir els detallistes.

Les successions, segons el projecte, seran sotmeses a una doble tributació. Primer pagaran les herències, fins les facients, en conjunt, com a universalitat, un impost en forma progressiva d'un mitjà a un 3 per 100. Després, al ferse la partició de l'herència, cada un dels hereus pagarà per la seva part un altre impost que del 140 pot arribar al 18 per 100, segons el grau de parentiu.

El senyor ministre crea ademés tres classes de còdules: una comú, per a molts d'estat, aforats i classes de tropes, que el projecte diu que serà gratuïta, però que facilita als Ajuntaments per imposar-hi tribut; altres, graduades, que's distribuïran en 19 classes, i que valdran desde 130 pessetes per a aquells que produïen anuals no passin de 750 pessetes fins a 2.500 pessetes per a aquells que produïen anuals que siguin de 250 mil; i per fi una tercera classe de còdules especials que pagaran a raó d'un 1 per 100 aquells que renda o beneficis siguin majors de 250 mil pessetes anuals.

Y com sigui que les còdules graduades no sols les llauren de perdre'ls individus sinó les societats comercials, tendran imposos sobre una mateixa matèria imposable, més ben dit, tres impostos: perquè no hi ha que oblidar el 12 per 100 per utilitats. Aquest és el criteri del senyor Cobián.

Detinguda i encertadament feu veure el senyor Guàrdia els gravíssims perjudicis que això reportaria als contribuents.

En quant als impostos indirectes, el projecte s'apodera del de consums que percebien els Ajuntaments, però autoriza a aquests per crear un impost sobre l'inequitat i un altre sobre l'inequitat del valor que en els traspassos obtinguin els solars. En canvi treu l'impost sobre la sal, que poca importància té.

Però una de les majors enormitats del projecte és el de l'establiment del fons de consums i de l'establiment de mercaderies tant per mar com per terra, creat aleshores de la guerra hispano-americana i que s'havia conegut reduït fins a un 10 per 100. Ara s'augmenta a un 25 per 100 i no sols per les mercaderies sinó per els bitllets dels passatgers de primera i segona classes, fins els kilomètrics. 18 milions de pessetes calcula el ministre que li donarà aquest impost.

Finalment el senyor Guàrdia explicà els projectes del ministre en la qüestió dels suïcs, molt breument per no esser aquesta objecte especial de la reunió i ocuparen ja el Círcol ab d'entendre.

Les explicacions clares i detallades del senyor Guàrdia impressionaren fortament als presents i a invitació d'aquell, alguns manifestaren el seu parer i la seva protesta contra els plans hisendistes del senyor Cobián.

El senyor Taberner demostrà l'impossibilitat de satisfer els impostos projectats, censurant fortament al senyor Cobián per la manera inhabil de plantejar la qüestió. «Si el ministre necessita 80 milions o 150 milions per a pagar els costos de la guerra passada, digui el senyor Taberner, que recorti al préstec, a l'empré, que la pressió econòmica que l'interessa i l'amortització reportaria no fora tan ofegant com aquesta que vol establir ab caràcter ordinari, de renovació anual».

El senyor Cendrós censurà també durament al ministre per la seva inoportunitat al venir a pertorbar ab els seus projectes la nostra ja massa desbalistada Hisenda.

Com els demés oradors, exposà els interessos que irremediablment perjudicarien al comerç reportarien els projectes del senyor Cobián i demanà que contra aquests se fessi una campanya popular decidida.

MORALITAT POLITICA

Conferència del senyor Quer

A L'U. F. N. R. DEL DISTRICTE II

Començant analitzant ab imparcialitat i justesa el moviment polític a Catalunya desde la llei de Jurisdiccions financeres a la desfeita de Solidaritat catalana, examinant els vicis dels diversos partits i que ocasionaren la disgregació de les forces catalanes. Creu el conferenciant que no deuó mai anar a una aliança ab els carlins i que així feu que molts elements avensats sentissin recels i no entrassin en Solidaritat catalana.

Entrà en matèria, dient que'l mode com generalment se designen als que han de ocupar càrreges públiques, atenent més aviat a amistos personals o a situacions financeres que no pas a l'interès del districte, porta a aquest a esser falsament representat i dona per fruit una desconfiança, un cansanci dels electors que's tradueix en un gros inconvenient per l'arrelament dels ideals. Combat seguidament a aquells homes que's valen d'una acta per fins particulars que dia porten el descredito en el partit que'ls ha elegit.

Aplicà aquesta principi a la política catalana, dient que ha d'anar ab molt compte en la designació de candidats i en vetllar per la dignitat i els prestis de la política.

Creu que'l millor mode de designar candidats en una democràcia és una avantatge, però entén que per adoptar aquest mode de designar candidats caldria una formació d'un cens total de l'U. F. N. R. que aquestes designacions deuen ferse ab anticipació per evitar el que no's pugues repetir si el designat no volgués o no pogues acceptar el lloc ofert. Per lo que toca a Barcelona diu que abans d'arribar a l'implantació d'aquest sistema, com se compa ab centres adherits a l'U. F. N. R. aquestes centres podrien intervenir en les designacions de candidats i quan menys que'l seu parer, si no decidissin, fos així en la designació definitiva.

Examinà després el mode com creu que deuen cobrirse els gastos electorals mitjançant subscripcions obertes en els centres polítics, i que això no sols podria ferse en els centres de les capitalitats sinó en els centres de les poblacions petites, la persona designada arrossegues les simpaties dels electors. Indica tot seguit les economies que podrien implantarse a base de generositat i entusiasme dels correl·lacionaris.

Si això se fes i els representants sotmesos a la seva gestió a l'aprovació del partit, conferenciant com obligat a la renúncia de l'acta davant d'una desaprovació del nostre partit estaria a cobert de moltes immoralitats.

Passà a ocuparse d'una possible intelligença entre dretes i esqueres, de lo qual no's mostra contrari, però diu que no creu en la sinceritat de certs elements que potser aniria a l'unió per quelcom de l'amor a Catalunya. Combat la gestió política de la Lliga Regionalista. Recorda les discussions i juntes que's celebraren abans de decidirse a anar a la lliga els partits catalans separats i se dol de que no s'arribés a una intelligença per amor a Barcelona.

Després d'aquelles eleccions ja el mal no podia evitarse. Ab intelligença o sense ella els llerxistes havien de tenir majoria. Recorda l'afirmació del Lluhi de que Barcelona vol la unió; de que Catalunya esguarda ab dolor—diu—aquest espectacle de les lluites de Barcelona perquè veu les ventades que de la una podria treure. Després de la pregunta: «En la lliga la dreta del catalanisme? Tornà a examinar la gestió de aquesta i coincideix en la definició de la dreta ab el senyor Folguera i Durán, afegint que potser a dins de la esquerra hi han també elements d'una dreta catalanista per la majoria dels passats i del demà propiament dit, visible en l'ineflicàcia ab la Lliga Regionalista i acaba demanant que tot acte de política s'inspiri en la sanietat dels principis per fer via cap a la veritat, el bé i la justícia.

El senyor Quer fou molt aplaudit i felicitat per la nombrosa concurrencia.

Després d'aquelles eleccions ja el mal no podia evitarse. Ab intelligença o sense ella els llerxistes havien de tenir majoria. Recorda l'afirmació del Lluhi de que Barcelona vol la unió; de que Catalunya esguarda ab dolor—diu—aquest espectacle de les lluites de Barcelona perquè veu les ventades que de la una podria treure. Després de la pregunta: «En la lliga la dreta del catalanisme? Tornà a examinar la gestió de aquesta i coincideix en la definició de la dreta ab el senyor Folguera i Durán, afegint que potser a dins de la esquerra hi han també elements d'una dreta catalanista per la majoria dels passats i del demà propiament dit, visible en l'ineflicàcia ab la Lliga Regionalista i acaba demanant que tot acte de política s'inspiri en la sanietat dels principis per fer via cap a la veritat, el bé i la justícia.

El secretari de la Lliga Antidifusionista de Catalunya don Tomàs Escriche, ha rebut del president del Consell de ministres el següent telegrama, en resposta al que li dirigí aquell ab motiu del dret Silvela-Bueno:

«El Govern està disposat a que les lleis se respectin i compleixin, per esser a quest un de ses primordials devers».

L'Associació Instruïtiva Obrera i l'Ateneu Obrer celebraran grans festeigs els dies 8, 9, 10 i 11 d'octubre, consistents en sardanes, funcions teatrals, distribució de regals, sortija, cançons, cos de sacs, carreres de bicicletes, foot-balls, balls, etc.

—Les convalecències llargues, agotament prematur, linfatisme, enflaquiment, debilitat i anèmia, se corregeixen ab el DINAMOGENO SAIZ DE CARLOS.

ESPERANTO. — La Societat esperantista «Paco-Kaj Amno», domiciliada al carrer de Montseny, 67, segon, posa en coneixement de tots els inscrits i demés que vulguin aprendre l'esperanto que'l dia 10 quedem definitivament oberts diversos cursos gratuïts en la forma següent:

Primer curs, dilluns, dimecres i divendres, de dos quarts de nou a dos quarts de deu de la tarda.

Segon curs, els mateixos dies, de dos quarts de deu a dos quarts d'onze de la tarda.

Primer curs de pràctica per senyorettes: dimarts, dijous i dissabtes, de dos quarts de nou a dos quarts de deu, i curs especial, dissabte, de dos quarts de deu a dos quarts d'onze.

L'editor milanès Giacomo Agnelli acaba de publicar un treball didàctic del professor de les classes superiors de les escoles italianes d'aquesta ciutat senyor Benedetto Colarossi.

L'obra té títol «Lezioni di cose», escrita per l'ensenyansa de les classes inferiors de les escoles italianes que funcionen a fora d'Itàlia.

El llibre consta de tres parts: exercicis d'introducció, d'observació i d'expressió; exercicis de llegir i d'escriure; exercicis de llegir i d'escriure.

L'obra del senyor Colarossi, fruit d'una llarga experiència de mestre, i escrita ab la cura a que'ns té acostumats el seu autor, és d'un interès gran per les escoles italianes.

NOUS SENADORS VITALICIS. — En els cicles polítics se deia ab que anés a venir en Canaletes a Barcelona, cosa que farà a les darreries d'aquest mes o a començaments de l'altre, seran nomenats senadors vitalicis els senyors don Domingo Joan Sanllehy i don Josep Gasó i Martí.

Final de la Sessió de l'Ajuntament

El nou projecte

per a la recollida d'escombraries

Acaba la sessió a les cinc de la matinada.—No hi ha present ni un regidor regionalista.—L'Ajuntament tindrà el 25 per 100 de l'exces de beneficis quan aquests oscil·lin entre'l 7 i el 10 per 100 del capital empleat.—La contracta serà per 30 anys.—Podrà rescindir-se als 5 anys.—El senyor Nualart demana enèrgicament la subasta.

LA PARTICIPACIÓ EN ELS BENEFICIS

En la edició d'ahir acabàvem la ressenya de la sessió extraordinària dedicada a la discussió del projecte de recollida d'escombraries, d'oní compte de l'acceptació d'una esmena del senyor Lluhi a l'article XIX, demanant que l'Ajuntament tingué participació en els beneficis de la nova empresa en un 25 per 100 de l'exces de beneficis quan oscil·lin entre'l 7 i el 10 per 100 del capital empleat.

En aquest punt la discussió, eren les tres de la matinada.

L'esmena del senyor Lluhi la presentà ab caràcter de transacció, puig abans no havia presentat una altra que fou rebutjada demanant que aquell 25 per 100 de participació fos per l'exces dels beneficis que's produïssin entre'l 5 i el 10 per 100. És a dir, el senyor Lluhi no demanava més que un augment d'un dos per cent.

Defensant aquesta esmena rebutjada, nostre amic pronuncià, com ja diem en la edició anterior, un magnífic discurs, escolat religiosament per tots els regidors presents, tant partidaris com adversaris del projecte. Els únics que no escoltaven eren els regionalistes, puig no n'hi havia ni un de present. Cal advertir que'l senyor Nualart que combatia el projecte no es regionalista.

Veussegües alguns conceptes exposats pel senyor Lluhi defensant la seva esmena: No's pot admetre que la participació comenci després del 7 per 100 del capital empleat, puig el 5 per 100 ha d'esser el tipu d'interès totalment per l'empresa.

En primer lloc, perquè'l 5 per 100 és un bon interès a l'hora present i ho serà més cada any, ja que és una llei històrica la reducció progressiva de la productivitat del capital. En altre hi ha un perjudici per a tots els econòmics, qualsevol que sigui la escala a la qual pertenguen, com hi ha ademés l'experiència de tots els pobles civilisats.

En segon lloc, perquè en lo que passin del 5 per 100 del capital els beneficis de l'empresa, hi té aquesta la part més grossa, que és el 60 per 100 desde'l 5 per 100 fins al 10 per 100, i el 50 per 100 desde'l 10 per 100.

Y ademés per la raó de que aquests beneficis seran sempre resultat d'un servei públic i d'un monopoli, essent necessari que la ciutat hi tingui la seva part. És evident i és just, puig en l'actiu, ementat capítol d'Hisenda de la Universitat de Nàpols, que sigui sempre un fet la participació de les entitats públiques en els beneficis derivats dels seus serveis i de les empreses que's realitzen en condicions efectives de monopoli.

Jo tinc la convicció de que'ls beneficis excediran del 5 per 100 del capital, i després d'aquesta resolució, la participació desde aquest tipu. Ha d'evitarse que'l dret de l'Ajuntament resultin utòpics o il·lusoris. No estem discutint principis ni teories, sinó efectes positius i finalitats pràctiques d'un projecte. Y com ja diem la major part a la empresa, tenim dret a la part, més potia, que ha de constituir el benefici de l'Ajuntament en un monopoli que el va a crear, després de la participació de l'empresa i de la ciutat.

Aquests arguments del senyor Lluhi foren combatuts pel senyor Miró que digué que'l punt de partida estipulat en el 7 per 100 no es usuar, puig es el propi d'aquesta classe de negocis. Opina que si's rebaxés al cinc no's trobarien capitals per a la empresa.

El senyor Marial intervingué en el debat reforçant els arguments del senyor Miró dient que la banca barcelonina no acceptaria negocis que no siguin molt segurs. Després d'aquesta resolució, la participació signa rebutjada, acceptant-se la que presentà també el senyor Lluhi i a la que fem referència més amunt. També, com diem en la edició anterior, al deixar la ressenya, en l'esmena aprovada del senyor Lluhi se consignava que l'Ajuntament pagaria per via de canon 5.000 pessetes l'any, i així quedà aprovat l'article XIX.

ALTRES ARTICLES

Se passa al XX. Fa referència a l'extensió de lo que haurà de netejar el contractista i lo qual serà senyalat anyalment per la comissió mixta baix els preus unitaris convinguts. Les vies a càrreg del concessionari formen una xarxa sense solució de continuitat i els carrers elegits i les vegades que han d'esser regades i netejades, no s'alteraran durant l'any. S'aprova després de curta discussió entre els senyors Nualart i Marial.

Article XXI. El contractista no podrà demanar augment de preu alsat ni de preus unitaris i l'Ajuntament, per sa part, tampoc podrà disminuir-los. El contractista tampoc podrà demanar indemnificació per perdes ni averies, sinó en casos de força major. Aprobati sense discussió.

Article XXII. L'arcaldia podrà posar multes al contractista que variaran entre 25 i 500 pessetes. Aprobati sense discussió.

Article XXIII. Multes al contractista per cada dia en que no comenci el compliment del servei, dintre'l piasse senyalat en l'article XIV: 50 pessetes. En igual piasse per cada edifici inacabat: 25 pessetes. Aprobati ab una esmena del senyor Nualart que fa pujar la multa primera a 200 pessetes.

LA DURACIÓ DEL CONTRACTE

Article XXIV. El contracte durarà 30 anys, acabats els quals revertirà a l'Ajuntament tots els materials mòbils que constin en l'inventari que preveu l'article V i comprarà l'Ajuntament pel preu

Final de la Sessió de l'Ajuntament

El nou projecte

per a la recollida d'escombraries

Acaba la sessió a les cinc de la matinada.—No hi ha present ni un regidor regionalista.—L'Ajuntament tindrà el 25 per 100 de l'exces de beneficis quan aquests oscil·lin entre'l 7 i el 10 per 100 del capital empleat.—La contracta serà per 30 anys.—Podrà rescindir-se als 5 anys.—El senyor Nualart demana enèrgicament la subasta.

LA PARTICIPACIÓ EN ELS BENEFICIS

En la edició d'ahir acabàvem la ressenya de la sessió extraordinària dedicada a la discussió del projecte de recollida d'escombraries, d'oní compte de l'acceptació d'una esmena del senyor Lluhi a l'article XIX, demanant que l'Ajuntament tingué participació en els beneficis de la nova empresa en un 25 per 100 de l'exces de beneficis quan oscil·lin entre'l 7 i el 10 per 100 del capital empleat.

En aquest punt la discussió, eren les tres de la matinada.

L'esmena del senyor Lluhi la presentà ab caràcter de transacció, puig abans no havia presentat una altra que fou rebutjada demanant que aquell 25 per 100 de participació fos per l'exces dels beneficis que's produïssin entre'l 5 i el 10 per 100. És a dir, el senyor Lluhi no demanava més que un augment d'un dos per cent.

Defensant aquesta esmena rebutjada, nostre amic pronuncià, com ja diem en la edició anterior, un magnífic discurs, escolat religiosament per tots els regidors presents, tant partidaris com adversaris del projecte. Els únics que no escoltaven eren els regionalistes, puig no n'hi havia ni un de present. Cal advertir que'l senyor Nualart que combatia el projecte no es regionalista.

Veussegües alguns conceptes exposats pel senyor Lluhi defensant la seva esmena: No's pot admetre que la participació comenci després del 7 per 100 del capital empleat, puig el 5 per 100 ha d'esser el tipu d'interès totalment per l'empresa.

En primer lloc, perquè'l 5 per 100 és un bon interès a l'hora present i ho serà més cada any, ja que és una llei històrica la reducció progressiva de la productivitat del capital. En altre hi ha un perjudici per a tots els econòmics, qualsevol que sigui la escala a la qual pertenguen, com hi ha ademés l'experiència de tots els pobles civilisats.

En segon lloc, perquè en lo que passin del 5 per 100 del capital els beneficis de l'empresa, hi té aquesta la part més grossa, que és el 60 per 100 desde'l 5 per 100 fins al 10 per 100, i el 50 per 100 desde'l 10 per 100.

Y ademés per la raó de que aquests beneficis seran sempre resultat d'un servei públic i d'un monopoli, essent necessari que la ciutat hi tingui la seva part. És evident i és just, puig en l'actiu, ementat capítol d'Hisenda de la Universitat de Nàpols, que sigui sempre un fet la participació de les entitats públiques en els beneficis derivats dels seus serveis i de les empreses que's realitzen en condicions efectives de monopoli.

Jo tinc la convicció de que'ls beneficis excediran del 5 per 100 del capital, i després d'aquesta resolució, la participació desde aquest tipu. Ha d'evitarse que'l dret de l'Ajuntament resultin utòpics o il·lusoris. No estem discutint principis ni teories, sinó efectes positius i finalitats pràctiques d'un projecte. Y com ja diem la major part a la empresa, tenim dret a la part, més potia, que ha de constituir el benefici de l'Ajuntament en un monopoli que el va a crear, després de la participació de l'empresa i de la ciutat.

Aquests arguments del senyor Lluhi foren combatuts pel senyor Miró que digué que'l punt de partida estipulat en el 7 per 100 no es usuar, puig es el propi d'aquesta classe de negocis. Opina que si's rebaxés al cinc no's trobarien capitals per a la empresa.

El senyor Marial intervingué en el debat reforçant els arguments del senyor Miró dient que la banca barcelonina no acceptaria negocis que no siguin molt segurs. Després d'aquesta resolució, la participació signa rebutjada, acceptant-se la que presentà també el senyor Lluhi i a la que fem referència més amunt. També, com diem en la edició anterior, al deixar la ressenya, en l'esmena aprovada del senyor Lluhi se consignava que l'Ajuntament pagaria per via de canon 5.000 pessetes l'any, i així quedà aprovat l'article XIX.

ALTRES ARTICLES

Se passa al XX. Fa referència a l'extensió de lo que haurà de netejar el contractista i lo qual serà senyalat anyalment per la comissió mixta baix els preus unitaris convinguts. Les vies a càrreg del concessionari formen una xarxa sense solució de continuitat i els carrers elegits i les vegades que han d'esser regades i netejades, no s'alteraran durant l'any. S'aprova després de curta discussió entre els senyors Nualart i Marial.

Article XXI. El contractista no podrà demanar augment de preu alsat ni de preus unitaris i l'Ajuntament, per sa part, tampoc podrà disminuir-los. El contractista tampoc podrà demanar indemnificació per perdes ni averies, sinó en casos de força major. Aprobati sense discussió.

Article XXII. L'arcaldia podrà posar multes al contractista que variaran entre 25 i 500 pessetes. Aprobati sense discussió.

Article XXIII. Multes al contractista per cada dia en que no comenci el compliment del servei, dintre'l piasse senyalat en l'article XIV: 50 pessetes. En igual piasse per cada edifici inacabat: 25 pessetes. Aprobati ab una esmena del senyor Nualart que fa pujar la multa primera a 200 pessetes.

LA DURACIÓ DEL CONTRACTE

Article XXIV. El contracte durarà 30 anys, acabats els quals revertirà a l'Ajuntament tots els materials mòbils que constin en l'inventari que preveu l'article V i comprarà l'Ajuntament pel preu

Final de la Sessió de l'Ajuntament

El nou projecte

per a la recollida d'escombraries

Acaba la sessió a les cinc de la matinada.—No hi ha present ni un regidor regionalista.—L'Ajuntament tindrà el 25 per 100 de l'exces de beneficis quan aquests oscil·lin entre'l 7 i el 10 per 100 del capital empleat.—La contracta serà per 30 anys.—Podrà rescindir-se als 5 anys.—El senyor Nualart demana enèrgicament la subasta.

LA PARTICIPACIÓ EN ELS BENEFICIS

En la edició d'ahir acabàvem la ressenya de la sessió extraordinària dedicada a la discussió del projecte de recollida d'escombraries, d'oní compte de l'acceptació d'una esmena del senyor Lluhi a l'article XIX, demanant que l'Ajuntament tingué participació en els beneficis de la nova empresa en un 25 per 100 de l'exces de beneficis quan oscil·lin entre'l 7 i el 10 per 100 del capital empleat.

En aquest punt la discussió, eren les tres de la matinada.

L'esmena del senyor Lluhi la presentà ab caràcter de transacció, puig abans no havia presentat una altra que fou rebutjada demanant que aquell 25 per 100 de participació fos per l'exces dels beneficis que's produïssin entre'l 5 i el 10 per 100. És a dir, el senyor Lluhi no demanava més que un augment d'un dos per cent.

Defensant aquesta esmena rebutjada, nostre amic pronuncià, com ja diem en la edició anterior, un magnífic discurs, escolat religiosament per tots els regidors presents, tant partidaris com adversaris del projecte. Els únics que no escoltaven eren els regionalistes, puig no n'hi havia ni un de present. Cal advertir que'l senyor Nualart que combatia el projecte no es regionalista.

Veussegües alguns conceptes exposats pel senyor Lluhi defensant la seva esmena: No's pot admetre que la participació comenci després del 7 per 100 del capital empleat, puig el 5 per 100 ha d'esser el tipu d'interès totalment per l'empresa.

En primer lloc, perquè'l 5 per 100 és un bon interès a l'hora present i ho serà més cada any, ja que és una llei històrica la reducció progressiva de la productivitat del capital. En altre hi ha un perjudici per a tots els econòmics, qualsevol que sigui la escala a la qual pertenguen, com hi ha ademés l'experiència de tots els pobles civilisats.

En segon lloc, perquè en lo que passin del 5 per 100 del capital els beneficis de l'empresa, hi té aquesta la part més grossa, que és el 60 per 100 desde'l 5 per 100 fins al 10 per 100, i el 50 per 100 desde'l 10 per 100.

Y ademés per la raó de que aquests beneficis seran sempre resultat d'un servei públic i d'un monopoli, essent necessari que la ciutat hi tingui la seva part. És evident i és just, puig en l'actiu, ementat capítol d'Hisenda de la Universitat de Nàpols, que sigui sempre un fet la participació de les entitats públiques en els beneficis derivats dels seus serveis i de les empreses que's realitzen en condicions efectives de monopoli.

Jo tinc la convicció de que'ls beneficis excediran del 5 per 100 del capital, i després d'aquesta resolució, la participació desde aquest tipu. Ha d'evitarse que'l dret de l'Ajuntament resultin utòpics o il·lusoris. No estem discutint principis ni teories, sinó efectes positius i finalitats pràctiques d'un projecte. Y com ja diem la major part a la empresa, tenim dret a la part, més potia, que ha de constituir el benefici de l'Ajuntament en un monopoli que el va a crear, després de la participació de l'empresa i de la ciutat.

Aquests arguments del senyor Lluhi foren combatuts pel senyor Miró que digué que'l punt de partida estipulat en el 7 per 100 no es usuar, puig es el propi d'aquesta classe de negocis. Opina que si's rebaxés al cinc no's trobarien capitals per a la empresa.

El senyor Marial intervingué en el debat reforçant els arguments del senyor Miró dient que la banca barcelonina no acceptaria negocis que no siguin molt segurs. Després d'aquesta resolució, la participació signa rebutjada, acceptant-se la que presentà també el senyor Lluhi i a la que fem referència més amunt. També, com diem en la edició anterior, al deixar la ressenya, en l'esmena aprovada del senyor Lluhi se consignava que l'Ajuntament pagaria per via de canon 5.000 pessetes l'any, i així quedà aprovat l'article XIX.

ALTRES ARTICLES

Se passa al XX. Fa referència a l'extensió de lo que haurà de netejar el contractista i lo qual serà senyalat anyalment per la comissió mixta baix els preus unitaris convinguts. Les vies a càrreg del concessionari formen una xarxa sense solució de continuitat i els carrers elegits i les vegades que han d'esser regades i netejades, no s'alteraran durant l'any. S'aprova després de curta discussió entre els senyors Nualart i Marial.

Article XXI. El contractista no podrà demanar augment de preu alsat ni de preus unitaris i l'Ajuntament, per sa part, tampoc podrà disminuir-los. El contractista tampoc podrà demanar indemnificació per perdes ni averies, sinó en casos de força major. Aprobati sense discussió.

Article XXII. L'arcaldia podrà posar multes al contractista que variaran entre 25 i 500 pessetes. Aprobati sense discussió.

Article XXIII. Multes al contractista per cada dia en que no comenci el compliment del servei, dintre'l piasse senyalat en l'article XIV: 50 pessetes. En igual piasse per cada edifici inacabat: 25 pessetes. Aprobati ab una esmena del senyor Nualart que fa pujar la multa primera a 200 pessetes.

LA DURACIÓ DEL CONTRACTE

Article XXIV. El contracte durarà 30 anys, acabats els quals revertirà a l'Ajuntament tots els materials mòbils que constin en l'inventari que preveu l'article V i comprarà l'Ajuntament pel preu

Final de la Sessió de l'Ajuntament

El nou projecte

per a la recollida d'escombraries

Acaba la sessió a les cinc de la matinada.—No hi ha present ni un regidor regionalista.—L'Ajuntament tindrà el 25 per 100 de l'exces de beneficis quan aquests oscil·lin entre'l 7 i el 10 per 100 del capital empleat.—La contracta serà per 30 anys.—Podrà rescindir-se als 5 anys.—El senyor Nualart demana enèrgicament la subasta.

LA PARTICIPACIÓ EN ELS BENEFICIS

En la edició d'ahir acabàvem la ressenya de la sessió extraordinària dedicada a la discussió del projecte de recollida d'escombraries, d'oní compte de l'acceptació d'una esmena del senyor Lluhi a l'article XIX, demanant que l'Ajuntament tingué participació en els beneficis de la nova empresa en un 25 per 100 de l'exces de beneficis quan oscil·lin entre'l 7 i el 10 per 100 del capital empleat.

En aquest punt la discussió, eren les tres de la matinada.

L'esmena del senyor Lluhi la presentà ab caràcter de transacció, puig abans no havia presentat una altra que fou rebutjada demanant que aquell 25 per 100 de participació fos per l'exces dels beneficis que's produïssin entre'l 5 i el 10 per 100. És a dir, el senyor Lluhi no demanava més que un augment d'un dos per cent.

Defensant aquesta esmena rebutjada, nostre amic pronuncià, com ja diem en la edició anterior, un magnífic discurs, escolat religiosament per tots els regidors presents, tant partidaris com adversaris del projecte. Els únics que no escoltaven eren els regionalistes, puig no n'hi havia ni un de present. Cal advertir que'l senyor Nualart que combatia el projecte no es regionalista.

Veussegües alguns conceptes exposats pel senyor Lluhi defensant la seva esmena: No's pot admetre que la participació comenci després del 7 per 100 del capital empleat, puig el 5 per 100 ha d'esser el tipu d'interès totalment per l'empresa.

En primer lloc, perquè'l 5 per 100 és un bon interès a l'hora present i ho serà més cada any, ja que és una llei històrica la reducció progressiva de la productivitat del capital. En altre hi ha un perjudici per a tots els econòmics, qualsevol que sigui la escala a la qual pertenguen, com hi ha ademés l'experiència de tots els pobles civilisats.

En segon lloc, perquè en lo que passin del 5 per 100 del capital els beneficis de l'empresa, hi té aquesta la part més grossa, que és el 60 per 100 desde'l 5 per 100 fins al 10 per 100, i el 50 per 100 desde'l 10 per 100.

Y ademés per la raó de que aquests beneficis seran sempre resultat d'un servei públic i d'un monopoli, essent necessari que la ciutat hi tingui la seva part. És evident i és just, puig en l'actiu, ementat capítol d'Hisenda de la Universitat de Nàpols, que sigui sempre un fet la participació de les entitats públiques en els beneficis derivats dels seus serveis i de les empreses que's realitzen en condicions efectives de monopoli.

Jo tinc la convicció de que'ls beneficis excediran del 5 per 100 del capital, i després d'aquesta resolució, la participació desde aquest tipu. Ha d'evitarse que'l dret de l'Ajuntament resultin utòpics o il·lusoris. No estem discutint principis ni teories, sinó efectes positius i finalitats pràctiques d'un projecte. Y com ja diem la major part a la empresa, tenim dret a la part, més potia, que ha de constituir el benefici de l'Ajuntament en un monopoli que el va a crear, després de la participació de l'empresa i de la ciutat.

Aquests arguments del senyor Lluhi foren combatuts pel senyor Miró que digué que'l punt de partida estipulat en el 7 per 100 no es usuar, puig es el propi d'aquesta classe de negocis. Opina que si's rebaxés al cinc no's trobarien capitals per a la empresa.

El senyor Marial intervingué en el debat reforçant els arguments del senyor Miró dient que la banca barcelonina no acceptaria negocis que no siguin molt segurs. Després d'aquesta resolució, la participació signa rebutjada, acceptant-se la que presentà també el senyor Lluhi i a la que fem referència més amunt. També, com diem en la edició anterior, al deixar la ressenya, en l'esmena aprovada del senyor Lluhi se consignava que l'Ajuntament pagaria per via de canon 5.000 pessetes l'any, i així quedà aprovat l'article XIX

La vaga dels metal·lúrgics

"Hoy como ayer..." — Reunió de patrons. — Els llampistes. — Agresions. — Reunions.

Les coses segueixen sense modificació de cap mena, tal com varen quedar després de l'acord dels obrers d'interrompre tota tramitació i gestió de treball, mentre no deixin anar als detinguts.

Al Govern civil se'n discuteix abstruït, vaguistes creu 7 menys, abstruït qual rebuista, vaguistes els dades oficials, els obrers metal·lúrgics que vaguen actualment són 5.177. Anunci s'efectuà tranquil·lament el treball, fentament protegits els tallers i fàbriques per la força pública.

Desgraciadament el conflicte, que a la vista de la gent sembla no existir, ha entrat en un terreny ben deplorable. Les agressions individuals, incalificables procediments de la força a retard, amenaça, fins i tot a directors de treball, ho succeeixen, i als danyos que experimenten en les persones els agredeixen s'hi afegixen l'alarma i l'intranquil·litat públiques. Ab procediments com aquests cap causa se fa simpàtica.

Anit se reuniren en el Govern civil baix la presidència del senyor Die, per malaltia del governador, diversos patrons metal·lúrgics ab l'arxibisbe senyor Roig i Berge i el senyor senyor Monreal.

Segons els dades oficials, limitant-se a reunir a l'interrompiments sobre la proposta del senyor Roig i Berge.

La Societat de Lampistes ens envia la següent nota oficiosa de la reunió que celebrà dilluns:

"En reunió general extraordinària, baix la presidència del delegat de l'autoritat, ha tingut lloc la votació de la proposta de l'Excm. Sr. Arce de Barcelona para arribar a un acord entre patrons y obrers ab motiu de la vaga de metal·lúrgics.

Discutida la proposició, fou votada següentment, essent rebutjada per 11 vots contra 45.

Queda íntegrament en peu la següent, com a base d'arregl:

Primer. Sometre't al següent a l'Institut de Reformes Socials para que preveia informació dels patrons y obrers, fali, d'acord de la Junta en ple de dit Institut.

El fallo será obligatori para ambos parts penyalant-se'l plus màxim d'un mes para les actuacions.

Segon. Interi se verifiqui l'actiuació y fins que l'Institut pronunci el fallo, els obrers tornaran al treball ab jornada de 9 hores.

Tercer. En cas de que'l fallo sigui que els obrers tinguin de treballar deu hores, ens obliguem a treballar onze hores tant dies com hagin durat les actuacions; té de ferse constar per lo que se'n haurà, l'autoritat y la Junta.

Quarta. En cas de que'l fallo sigui que els obrers tinguin de treballar deu hores, ens obliguem a treballar onze hores tant dies com hagin durat les actuacions; té de ferse constar per lo que se'n haurà, l'autoritat y la Junta.

Quinta. En cas de que'l fallo sigui que els obrers tinguin de treballar deu hores, ens obliguem a treballar onze hores tant dies com hagin durat les actuacions; té de ferse constar per lo que se'n haurà, l'autoritat y la Junta.

Demanam que l'opinió sensata jutgi la intranquil·litat d'aquests 25 o 30 patrons que sense presentació de cap ab que reu, els dades per nosaltres exposats davant de les primeres autoritats i dels seus representants de la Cambra de Comerç, Foment del Treball Nacional y l'Institut d'Industria Metal·lúrgica, atenció a negar la raó que'ns assisteix en nostra demanda.

Per avui no serem més molestos y ab lo dit bastarà para que l'opinió vegi que no és possible que la jornada que disfrutem en 160 tallers s'ens denegui per 25 o 30 patrons. — La Junta.

A les cinc d'ahir matí, al passar pel carrer de Bonavilla a l'obra Juli Torrens, de 29 anys, i la seva muller Anna Valls Carrat, en direcció a la fàbrica Comanala, una vaguista que s'estava amagant a la travessa de Martínez de la Rosa, els tirà de tras cantó dos trets de revòlver, ferint al Juli a la cuixa dreta.

L'agressor fugí en direcció a Sant Martí però perseguit per dos municipals fou capturat al carrer del Bruc. Als pocs passos, els guardes recolliren el revòlver que havia llençat el furtiu.

Aquest, que's diu Manuel Mauri, y l'altra, foren portats a la delegació y d'allí al jutjat.

El pacient fou curat de primera intenció al dispensari y després portat en cotxe al Clínic.

Quan no s'havia esvat encara la penosa impressió que l'agressió esmentada produí entre la gent, se'n tingué coneixement d'un altre fet ben deplorable.

Al mig dia l'enginyer de la Maquinista Terrestre y Marítima don Ernest Tous agredí per dos homes al carrer de la Creu, de Sant Martí. Miraculosament se salvà d'una segura mort, car els agressors li dirigien una gavinetada al costat del pit, que segurament hauria estat fatal. Gràcies al moviment de repulsió dels agressors que feu el senyor Tous, el ganyet se trobà en una direcció desviada dels cos y no hi ha fet més que una incisió lleu.

Un dels agressors, com agafat, havent-se ocupat un revòlver.

El senyor Tous fou portat per uns quants veïns al seu domicili, situat al carrer de la Pau de dit poble veí. Immediatament de saber l'atentat de que havia estat objecte el senyor Tous se personaren en son domicili l'arxibisbe de Sant Martí senyor Margat i el jutge municipal del poble.

El jefe superior de la policia senyor Millán Astray el visità també immediatament.

Segons declarà el senyor Tous tota de casa seva, allà a dos quarts de tret de la tarda y al baixar pel carrer de la Creu li sotí dos subjectes que li donaven un cop de puny a la regió sacra y se sentí amparat de sang.

Encara tingué forces para treures un xulet d'alarma y demanar auxili, que li prestaren tot seguit un guarda civil y dos subjectes pare y fill que s'ensopagaren a passar, els quals s'ensopagaren a un dels agressors, al que ha encoratjat pel darrer al senyor Tous. L'altre ja hem dit que conegué fugir.

Portat a la Casa de la Vila de Sant Martí y després a la prefectura de policia de Barcelona, el detingut declarà després Ramon Ars, de 23 anys, un secretari de l'Unió d'Obrers Metal·lúrgics.

Escorcollat se li trobaren per les butxaques documents referents a dita Societat, 41 pessetes, un revòlver carregat, una màquina y la vaina d'una altra màquina d'un ganivet. Se suposa que aquesta vaina era la del ganivet o ganivet ab el qual cometé l'agressió.

Però el detingut negà en absolut que hagués comès aquesta, intentant justificar la seva presència en el lloc del fet dient que anava a Sant Martí completament després de la vaga, de fet a convencer a uns metal·lúrgics que hi treballaven a començar la vaga y la llista del senyor Tous al un subjecte.

Respecte a la vaina del ganivet o ganivet manifestà no esser seva, que li havien donat a un lloc on se la deixà penjada.

Se suposa també que l'Ars al cometre l'agressió portava bigoti postís, puig el senyor Tous manifestà que son agressor ne portava.

Sembla així mateix que an el detingut se li trobà un escrit descriptiu del canvi que feia cada dia a Panar y al corral de casa seva el senyor Tous.

Les ferides que rebé aquest, com hem dit, no foren sortosament de gravetat, degut a lo explicat. El senyor Tous seguí anit fora bé, no tenint febre.

En quant a son presumpte agressor, fou posat a disposició del jutjat, ont quedà incomunicat.

Lo ocorregut causà anit penosíssima impressió a Barcelona, no sols per les generals simpaties ab que compta el senyor Tous sinó per les circumstancies del fet.

Especialment entre els patrons metal·lúrgics causà el fet indignació.

Reunida la Junta directiva de la Societat d'Industrials Mecànics y Metal·lúrgics en sessió extraordinària, interpretant els sentiments de tots els patrons metal·lúrgics, acordà per unanimitat protestar ab notes les seves forces de l'atentat personal contra el gerent de la Maquinista Terrestre y Marítima, senyor Tous, lamentant que autoritats no puguin evitar les coaccions y atencions contra obrers y patrons.

Divendres, a les sis de la tarda, se reuniran a Solidaritat Obrera, els patrons de la «Nueva Semilla», para tractar de la següent orde del dia:

En cas de que's metal·lúrgics reclamin de les entitats federades la vaga general, com a solidaritat a la que sostenen aquina actiu han d'adoptar els patrons?

Assumptes generals.

Els obrers en teixits de punt, se reuniran també demà al carrer den Guardia, 14, principal, para tractar de la vaga dels metal·lúrgics, de la casa Consuma y proposicions generals.

Anit se reuní el Sindicat Art d'Imprimir, acordant:

Primer. Autorisar al delegat de l'entitat en Solidaritat Obrera para que voti la vaga general quan ho demanin els vaguistes metal·lúrgics.

Segon. Destinar el 25 per 100 dels jornals dels associats y obrers una subscripció voluntaria entre's no associats para socorre als vaguistes.

Tercer. Destinar el 25 per 100 de la cotització semanal de la Societat al mateix efecte y.

Quart. Recomandar a tots els companys que puguin ferho, que's fassin càrreg dels fills dels vaguistes.

— El millor «Café», es el porrefacto «La Estrella». Carrer del Camé, 1 davant de Belem.

VIATGE DE REIS

Viena, 4 octubre. — Han arribat els reis de Bèlgica essent rebuts per l'emperador, arxiducs y ministres.

EN CLEMENCEAU

París, 4 octubre. — Ha retornat a Rio Janeiro, procedent de Sant Paulo, M. Clemenceau.

ASSAMBLA IMPERIAL

París, 4 octubre. — S'ha reunit l'assamblea imperial consultiva.

El príncip hereu ha declarat que l'assamblea senyala el primer pas pel règim constitucional a l'imperi.

L'EXPOSICIÓ DE PINTURES

Madrid, 4 octubre. — Aquesta tarda, ab tota solemnitat s'ha inaugurat l'Exposició de pintures, assistint-hi la real família de gran gala.

L'acte s'ha vist fora concorregut y animat.

El ministre d'Instrucció Pública ha pronunciat un breu parlament enaltint l'art espanyol.

ELS MINAIRES D'UTRILLAS

Madrid, 4 octubre. — El senyor Canalejas ha rebut telegrames del governador civil del Ferrol, dient que a les mines d'Utrillas s'ha presentat a l'enginyer director, una comissió d'obres associats demanant la supressió del treball a preu fet y que no puguin esser despedits els obrers associats.

L'enginyer no ha contestat a les peticions dels minaires.

Aquests han demanat permís para celebrar un miting.

S'han concentrat a Utrillas forces de la guàrdia civil.

CRIM

Catagena, 4 octubre. — En el teatre Saló d'Actualitat el portatí Antons González ha intert ab una navaja de barber vuit ferides al director de la companyia, Salvador Soler, que està gravíssim.

El mòbil del crim ha sigut l'haver l'afectat haver despedit de la companyia a l'agressor.

TERRATREMOL

Tolosa, 4 octubre. — Abir al vespre a les 720 se sentí un terratremol a Valle Arriège.

Fou bastant inctus, però no ocasionà desgracies.

COSES DELS IANKIS

Nova York, 4 octubre. — Molt aviat se inaugurà un magnífic hotel destinat exclusivament a nuvis.

"LOCK-OUT."

Hamburg, 4 octubre. — Els patrons metal·lúrgics han acordat declarar el lock-out.

(PER CORREU)

VALLS, 3 octubre. — La Comissió executiva de les festes extraordinàries que aquesta ciutat celebrà el pròxim febrer, en honor de la Verge de la Candela, ha obert un concurs de cartells, en el qual hi podran concorrer tots els artistes fills d'aquesta provincia y habitants, de des de anys en la mateixa, havent votat l'Ajuntament un crèdit de 200 pessetes para premiar el millor dibuix que's presenti, a judici del Jurat, que'l formen els senyors don Francisco Galferre Oller, don Anselm Noguer y don Ramon Lorente.

El cartell, posat en esbassidors, deurà midar un metre per 0,75, y portar la següent inscripció: «Ajuntament de Valls Festes del desenar de la Mare de Déu de la Candela. — 1911».

Els originals, completament enliscats, s'entregaran per fer el dia 31 d'octubre pròxim, en les oficines de l'Ajuntament, acompanyats d'un plec tancat ab la firma de l'autor, y lemma corresponent.

El jurat farà dins els quinze dies següents, adjudicant el premi, que serà entregat immediatament.

El cartell premiat y els drets de la seva reproducció, quedaràn de propietat del Ajuntament.

Anirà a càrreg del Partit premiat, el dirigir els treballs de reproducció del cartell anunciador.

FILLS DE F. MAS SARDÀ

RAMBLA DEL CENTRE, 20. — BARCELONA

Negociem els cupons Deutes 4 % Interi y Amortisable, vençiment 1.º octubre.

Lo Confederació del Treball a Tolosa

En la primera sessió del Congrés de la C. G. del T. se vota una orde del dia contra el govern den Briand

Tolosa, 4 octubre. — Abir al matí en la gran sala dels Jacobins, tingué lloc la primera sessió del Congrés nacional y corporatiu de la Confederació general del Treball.

A la pared del davant de la tribuna hi apareixen penjats diversos quadros: fotografies den Ferrer y de diversos Congrés obrers y un gran dibuix representant als que gaudeixen de la riquesa en oposició als treballadors, que creen la riquesa sense gaudir-ne, ab aquesta inscripció: «Avergonyis als qui no's revoltin contra la injusticia social».

Hi assistiren 450 delegats; però com que les sessions duraran fins al dia 10 d'octubre, se creu que n'arribaran molts més.

Abans de declarar-se oberta la sessió una orquestra toà «La Tolosana» y després «La Internacional».

Després d'obrir l'acte pel president del Comitè organitzador de dit Congrés ab un discurs, en el qual recomanà la unió de tots els militants para vencer les resistencies del capital y assegurar la emancipació definitiva de la classe obrera, M. Sassenbach, delegat de la Comissió general dels sindicats obrers de Berlín, puja a la tribuna para llegir una declaració.

En aquesta se diu en substancia que els obrers alemanys tenen sempre el desitg de restar en bones relacions ab els treballadors de les altres nacions y especialment ab els treballadors francesos.

Mr. Appleton, delegat de la Federació general de les Trades Unions d'Anglaterra, llegí una declaració anàloga an aquella.

Aquestes dues declaracions foren calorosament aplaudides.

Després se passà a discutir si la premsa fora o no admesa a les sessions del Congrés, acordant-se que s'admetria ab l'exccepció dels periòdics adictes a la burgesia y posats en l'índex.

En la sessió de la tarda, després de la verificació de poders dels delegats, taca que resultà molt llarga, se votà la següent orde del dia, relativa als militants víctimes de la persecució burgesa.

«Els delegats de les organitzacions confederades, reunits en el Congrés de Tolosa, envien les llurs simpaties y el llur saluto fraternal als companys que lluiten contra l'opressió capitalistica.

Se comprometen a crear un vast moviment d'agitació contra les condemnes iniques que pesen damunt dels militants de la classe obrera des de la publicació de la circular den Briand, y entreguen al despreci de la classe obrera aquest govern republicà que aplica les lleis de repressió, votades baix un règim monàrquic».

CRONICA DE FORA

CATALUNYA ESPANYA EXTRANJER

(PER TELEFON Y TELEGRAF)

El Govern y els clericals

Resolucions enèrgiques. Un telegrama als tribunals. — L'aplassament de manifestacions

Madrid, 4 octubre. — El ministre de la Governació ha dirigit una circular telegràfica als governadors ordenant-los que realisin una informació, que envien ab tota urgència, respecte a les manifestacions del diumenge, de Corporacions municipals, provincials, arxibisbes, presidents de Diputació, diputats y regidors que assistiren separatament ostentant insignies.

Els informes que's rebén se tractaran en el pròxim Consell y s'adoptaran resolucions enèrgiques.

Madrid, 4 octubre. — S'està preparant l'escrit para portar als tribunals a la Junta Católica de Bilbao, per l'últim telegrama enviat al senyor Canalejas protestant de que no se'ls deixés sortir de Bilbao para assistir a les manifestacions del diumenge en diferents provincies.

Madrid, 4 octubre. — La manifestació catòlica monstre que s'havia de celebrar a Madrid, ha sigut aplassada indefinidament.

Se creu que tindrà lloc a primers de novembre.

A Soria també ha sigut aplassada la manifestació catòlica y els aples; a Almazan les manifestacions, y aquestes y alguns mitings en diferents districtes de València.

ASSAMBLA REPUBLICANA

Sevilla, 4 octubre. — Presidida pel senyor Montes Sierra, s'ha celebrat una Assamblea republicana provincial, acordant-se rectificar la adhesió a la conjunció republicana-socialista.

CONSELL DE MINISTRES

Madrid, 4 octubre. — Demà a la tarda se celebrará Consell de ministres para tractar dels treballs parlamentaris y resoldre respecte a la provisió de la Direcció dels registres, vagant pel passe al Tribunal de Comptes del que la despenyava.

Ab aquest motiu s'anuncia una combinació d'als càrreg, en la que entraran alguns Govers de provincia.

A FAVOR DEL GOVERN

València, 4 octubre. — En la sessió d'avui de l'Ajuntament s'acordà adherir-se a la política del Govern y felicitar-lo celebrades el diumenge.

DEMIGRACIÓ

Coruña, 4 octubre. — Durant el mes de setembre han embarcat en aquest port 1517 emigrants en direcció a l'Havana y 2513 per l'Argentina.

Els estant embarcant en cinc vapors 2500 emigrants més en direcció a l'América del Sud.

Se calcula que la emigració en els quatre últims mesos pujarà a 25.000 persones.

LA REUNIÓ DE LES MINORIES

Madrid, 4 octubre. — El senyor Canalejas ha manifestat que la reunió de les minories convocades pel comte de Romanones tindrà lloc el mateix dia d'obertura de Cortes.

L'objecte de la reunió es convenir l'orde dels debats.

El que'l Govern assistirà a aquesta reunió.

El comte de Romanones proposarà a les minories que de les quatre hores que, segons el reglament, s'han de dedicar a la discussió de pressupostos, no se'n memri cap.

Com que'l Govern desitja respectar el dret de les minories a discutir lo que vulguin, el comte de Romanones exposarà el seu propòsit de mantenir oberta la sessió sis, vuit o deu hores, para que puguin dedicar-se als debats polítics que vulguin iniciar aquelles.

LA PRIMERA SESSIÓ

Madrid, 4 octubre. — En la primera sessió que celebrà el Congrés, el ministre d'Hisenda llegí els seus projectes econòmics, inclús el relatiu a l'emprèstit de 1.500 milions.

Com que en la lectura dels seus projectes el senyor Cobian hi emplenarà tota la tarda, el senyor Canalejas no podrà pronunciar el seu discurs que té anunciat, fent el resum dels successos ocorreguts durant el interregne parlamentari y que servirà de base para el debat polític, analitzant la política del Govern en les qüestions social y política.

En la primera sessió que celebrà el Senat, el ministre de la Guerra llegirà els seus projectes militars, inclús el del servei obligatori.

EL TREBALL EN LES MINES

Madrid, 4 octubre. — El projecte regulant el treball en les mines, no podrà llegir en les Cortes tan prompte com voldria el ministre de la Governació, perquè l'Institut de Reformes Socials no ha emés encara dictamen en el qüestionari que li sotmeté el Govern.

L'Institut celebrà demà sessió, y es probable que tracti de l'esmentat dictamen.

El senyor Canalejas ha recomanat al president de l'Institut, senyor Azcarate, que reunexi la Corporació ab freqüència, a fi de que emetteix dictamen prompte y puja el Govern redactar el Projecte definitiu y presentarlo a les Cortes lo més abans possible.

INCIDENTS

Huelva, 4 octubre. — A la plasa de toros s'ha celebrat un miting republicà ab assistència de 7.000 persones.

A l'entrar al fervent catòlic don Manuel de Vallbuena se produí un incident perquè molts dels concurrents donaren veus para que l'expulssessin.

El senyor Soto Vargas, que estava parlant, protestà y digué que devia respectar-se totes les idees menys no's parli d'ides ab forma ofensiva dels demés.

Alavors el públic callà y l'acte va continuar sense més incidents.

LA PREMSA DE MADRID

LA «GACETA».

Madrid, 4 octubre. — La «Gaceta» publica les següents disposicions:

Disposant que's torni a diferents interessats les 1.500 pessetes que disposaven para redimir-se del servei militar.

Reial orde de Governació disposant que els preceptes prohibitius continguts en les reials ordres de 20 d'agost y 8 de setembre d'últim, respecte a la importació de mercaderies siguin per igual aplicables a les que van destinades a nostra nació per via terrestre o marítima y que's prohibeixi així mateix la importació a Espanya de tota classe de molins.

Avisos als navegants grups 217 al 221, abúsos inclús.

Anunciant haver ocorregut casos de cólera a les provincies de Nàpols, Caserta y Palermo (Italia).

EL PAIS.

Titula son article de fons «Ni olvido ni perdón». Recorda que fa un any fou fuselat a Barcelona el carboner Ramon Clemente, qualificant el fet d'haver sigut la nota més infamant de la revolució barcelonina.

Diu que's comprén que s'eliminen an en Ferrer com a element perillós, encara que innocent en els successos, empró censura el fusellament del carboner, que era un ser completament inofensiu.

EL LIBERAL.

Torna a ocuparse de les manifestacions catòliques y diu que'l diumenge el públic se limità a divertir-se, sense preocupar-se dels bisbes, del papa, ni del Mokri, y breu.

«Com es possible que'l públic prengués en serio lo de la manifestació?»

Parlant en l'editorial de l'assumpt de la venda de participacions de la Loteria Nacional, aplaudeix el fet d'haver-se prohibit aquesta venda.

Diu que son molts els abusos que's cometen ab els públics, que sofren y cal que s'excusi al Govern a que reformi les lleis que són defectuoses, doncs diu que convé castigar a quins se bollostin, però sense enviarlos previ avis.

LA MAÑANA.

Parlant en l'editorial de l'assumpt de la venda de participacions de la Loteria Nacional, aplaudeix el fet d'haver-se prohibit aquesta venda.

Diu que son molts els abusos que's cometen ab els públics, que sofren y cal que s'excusi al Govern a que reformi les lleis que són defectuoses, doncs diu que convé castigar a quins se bollostin, però sense enviarlos previ avis.

INONDACIÓ

L'aigua destrueix tota una barriada

Moltes famílies queden a la miseria

Linares, 4 octubre. — Ha caigut sobre aquesta població un aiguat com no's recorda altre d'igual.

En diversos carrers l'aigua alcançava un metre d'alçada, inundant moltes cases y destruint arbres y kioscos, que s'ha emportat la corrent.

Se calcula que les pèrdues materials fagen a 200 mil pessetes.

Les autoritats han pogut salvar a diversos nens que la corrent s'emportava. La ruïna ha romput la muralla de courtes, invadint el barri de Cantarranas destruint totes les cases y emportant-se mobles y efectes.

La tempesta ha parat a les nou del vespre.

La ciutat ofereix un aspecte tristíssim. S'ha telegrafat a Madrid donant compte de la desgracia al Govern.

Queden sense llar nombroses famílies, en sa majoria obreres.

ELS DESORDRES DE BERLIN

Berlin, 4 octubre. — El partit socialista ha convocat para el diumenge vinent una serie de reunions públiques, que s'ocuparan dels desordres de Moabit y de l'actiu de la policia.

L'Associació democràtica anuncia per a la nit una reunió en la qual el que d'aquest partit el doctor Breitschid, parlarà de l'actiu de la policia durant els desordres de Moabit.

A TURQUIA

Constantinoble, 4 octubre. — Abir tingué lloc el primer Consell de ministres celebrat desde la tornada del gran Vuir.

Segons els periòdics, el Consell no ha discutit la que'tó de l'emprèstit perquè s'espera una resposta del Govern francès.

Els periòdics turcs diuen que'l consell de les potencies protectores de Creta han informat al Comitè executiu que les potencies no permetran la entrada dels oficials grecs de la milicia cronica que han parit para Grecia, com tampoc que's reemplaçin Per altres oficials grecs.

Per primera volta ahir tingueren lloc exercicis de tir en les fortaleces del Bosfor contra una flota que se suposava veia del mar del Nord para atacar a la capital.

El general alemany Von der Goltz arribà ahir y els agregats militars estrangers assistiren a les maniobres.

S'ha proclamat l'estat de seti en els voltants de Jeni.

Confirmen de Janina que's grecs alsen febrament fortificacions a lo llarg de la frontera d'Arta.

A Loro's hi han col·locat canons de campanya.

S'han iniciat negociacions per part de Turquia para comprar dos o tres cuirassats de 18 mil toneladas, que s'estan construint en Anglaterra, pel compe del Brasil.

EL COLERA

París, 4 octubre. — Els periòdics de Ajaccio diuen que s'ha presentat el cólera en el nord de Cerdanya.

El «Petit Journal» publica un telegrama de Marsella, dient que tres emigrants italians han mort de colera en aquesta població.

COMBINACIÓ DE CÀRREGS?

Madrid, 4 octubre. — Diu un periòdic que en els cicles polítics se parlava anit respecte a la combinació d'als càrreg, de que cessaria en el seu un subsecretari, para donar entrada a un diputat que ha sigut elegit per primera vegada.

S'ategia que a aquesta combinació hi posava reparis un ministre, ententent que a aitals càrreg sols hi poden arribar aquells polítics que comtin més lleialtats y que no's por permetre que's diputats novells siguin recompensats en perjudici dels que estan fent política desde fa molts anys.

Altre periòdic diu que el assumpte de personal té molt contrariat al senyor Canalejas, com també les pretensions dels nous democràtics.

NOU ALCALDE

Saragossa, 4 octubre. — Conforme varem telegrafiar ahir, se confirma la dimissió de l'arxibisbe, senyor Eracle, per motius de salut.

Se indica para cobrir la vacant al senyor Jumosa, regidor conservador.

INAUGURACIÓ D'UN CANAL

Alacant, 4 octubre. — Para la inauguració del canal de l'horta, que tindrà lloc el diumenge pròxim, vindrà para representar al Govern el ministre de Gracia y Justicia.

Així mateix hi assistiran el director general de Obres Públiques, senyor Arminyan y la majoria dels diputats y senadors per aquesta provincia.

PETICIONS OBRERES

Bilbao, 4 octubre. — Els miners de Irigaz han demanat a l'encarregat de la mina que s'admetin novament als obrers despedits.

L'encarregat transmeté aquesta petició a l'enginyer que de les mines, el qual estimà que la resolució no entrava en se's facultats y consultà el cas a la Companyia.

S'espera la contestació.

UN CLUB D'ANARQUISTES

París, 4 octubre. — Diuen de Cracovia (Polonia) que s'ha descobert l'existència d'un club d'anarquistes, havent-se efectuat 30 detencions.

La policia s'apoderà de moltes armes y d'una important quantitat de dinamita.

COMMÉMORANT un aniversari

El fusellament den Clemente Garcia y la premsa republicana

Madrid, 4 octubre. — La majoria dels periòdics y especialment els republicans dediquen avui gran espai a commemorar l'aniversari del fusellament del carboner Clemente Garcia, als fossos de Montjuic.

«El Radical» publica la fotografia del condemnat, ab una orla, y la caricatura den Maura y den La Cierva, aquest ab les mans teixides de sang.

«Espania Nueva» recorda que's que votaren contra l'indult en el Consell de ministres foren els senyors Maura, La Cierva, general Linares, Sánchez Guerra y Ferrández.

Afegeix que's fusellà a Clemente Garcia, segons la sentència del Consell de Guerra, no per haver ballat ab la memia, sinó per haver posat diversos passaports a una barriada.

Para provar la crueltat del fallo no hi ha més que recordar que avui estan en llibertat els acusats de cremar convents y els que dispararen contra la força pública, els que assassinaren quants ciutadans, y que bé tots els que per altres concenies intervingueren en els successos del juliol.

Acaba dient textualment:

«Descansi en pau l'infelís carboner y que serveixi de lèpida a la seva sepultura l'article que en sa memoria ha escrit el poeta Gabriel Alomar».

LA NEUS HERMIDA

Madrid, 4 octubre. — Aquesta tarda ha prestat declaració davant del jutge que instrueix la causa per assassinat contra l'inspector Coll, l'espasa d'aquest, Neus Herimida, que ha confirmat els seus temors ab el senyor Larra.

VAGA RESOLTA

Ferrol, 4 octubre. — Ha quedat solucionada la vaga d'obres de l'arsenal, reanalisant els treballs en els cuirsats en construcció.

EL MOKRI

Madrid, 4 octubre. — A les sis de la tarda ha acabat la conferència ab el Mokri.

Els reunits s'ocuparen en estudiar els antecedents de la qüestió y les diverses fases de les negociacions.

CONSUL DE TURQUIA

Madrid, 4 octubre. — Ha sigut anomenat consul general de Turquia a Madrid, el senador carlista Manuel de Bofarull.

EL "606"

Madrid, 4 octubre. — Els malalts d'avariós, a l'Hospital Militar y Sant Joan de Déu, als que's va aplicar la fórmula del «606» milloren ràpidament.

El sargent senà donat d'alta molt a viat.

Tots els malalts, durant els primers dies, experimentaren dolors y febres.

TEMPORALS

Madrid, 4 octubre. — Els temporals fan que'l servei telegràfic para Màlaga, Granada, Sevilla, Cádiz, Badajoz, Murcia y Coruña se rebi ab molt retràs.

A Barcelona se reb el servei per la línia de Palma.

DISPOSICIONS MILITARS

Madrid, 4 octubre. — El Diari Oficial del ministeri de la Guerra recorda la reial orde circular de 3 de setembre de 1909, disposant que la tramitació que deu seguir-se para declarar la inutilitat dels que's oficials y excusar a aquests autoritats para concedir llicència per malalties, que investiguin l'aptitud física dels individus, donant l'oportú informe a la Superioritat.

NOVES OFICIALS DEL COLERA

Madrid, 4 octubre. — Noves oficials del colera rebudes avui, diuen que s'han registrat nous casos a Nàpols, Caserta y Palermo.

Notícies particulars rebudes de Roma diuen que ahir se registraren noves invasions seguides de cinc defuncions.

En el reste de la provincia de Nàpols s'han declarat 15 casos.

La majoria dels atacats estan en vies de curació.

De París comuniquen que circulen rumors de que a Marsella han mort del colera tres emigrants italians.

A Cerdanya s'han declarat diversos casos.

EL GENERAL WEYLER

Palma, 4 octubre. — Aquest matí ha arribat procedent de Barcelona, el general Weyler, esperant lo moll les autoritats y gran nombre d'oficials y quefes de l'exèrcit.

Hi havia també els individus que componen la Junta del Círcol Lliberal.

El general estarà a Mallorca diversos dies, a la finca de Sant Roc.

DESGRACIA

Jaca, 4 octubre. — Un pastor que cuidava un reu, ha caigut desde un dels dels dels Pireneus a una fondalada, quedant horrosament destruït.

NAUFRAGI

Ferrol, 4 octubre. — En el port ha naufragat una llanxa de pescadors, morint degats dos d'aquests.

UN BANQUET

Ferrol, 4 octubre. — El comandant de la corbeta «Nautilis» ha obsequiat ab un banquet a l'oficialitat del vaixell que va acompanyar-lo en el darrer viatge.

EXPLOSIÓ D'UNA GRANADA

A les maniobres de Carabanchel explota una granada. — Tres artillers ferits

Madrid, 4 octubre. — A darrera hora arriba la notícia de que en les maniobres que's practiquen al campament de Carabanchel per les forces d'artilleria, ha fet explosió una granada de metralla ferint a tres dels artillers, dels quals un està greu.

Ha sigut portat a l'Hospital militar.

S'instrueixen diligències para aclarir les causes de l'explosió.

VIATGE DE REIS

Viena, 4 octubre. — Han arribat els reis de Bèlgica essent rebuts per l'emperador, arxiducs y ministres.

EN CLEMENCEAU

París, 4 octubre. — Ha retornat a Rio Janeiro, procedent de Sant Paulo, M. Clemenceau.

